

**Natuurtoets in verband met de
sloop van een aantal opstallen
aan de Esweg 19b te Daarle en
aan de Hancateweg Oost
ongenummerd te Egede en de
bouw van compensatiewoning op
de eerst genoemde locatie**

Rapport Bureau Veldkamp

Auteur en fotografie: drs. R. Veldkamp

Opdrachtgever: Gerard Karsten (Bouwbedrijf Karsten BV)

16 september 2013

Bureau Veldkamp

De Rikking 46
8332 CG Steenwijk

tel: 0521 517440
mob: 06 30657824
email: veldkamp16@zonnet.nl
website: www.bureauveldkamp.nl

Gelieve bij overname van gegevens uit dit rapport de volgende bronvermelding te gebruiken:
Veldkamp, R. 2013. Natuurtoets in verband met de sloop van een aantal opstallen aan de Esweg 19b te Daarle en aan de Hancateweg Oost ongenummerd te Egede en de bouw van een compensatiewoning op de eerst genoemde locatie. Rapport Bureau Veldkamp, Steenwijk.

© R. Veldkamp, Steenwijk

Natuurtoets in verband met de sloop van een aantal opstallen aan de Esweg 19b te Daarle en aan de Hancateweg Oost ongenummerd te Egede en de bouw van een compensatiewoning op de eerst genoemde locatie

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Toetsingskader	4
Methode	5
Het plangebied	6
Resultaten	6
<i>Planten</i>	6
<i>Insecten</i>	6
<i>Vissen</i>	6
<i>Amfibieën</i>	7
<i>Reptielen</i>	7
<i>Zoogdieren</i>	7
<i>Vogels</i>	7
<i>Overige soorten</i>	7
Mitigerende maatregelen	7
Aanbeveling	7
Conclusie	8
Literatuur	8
Foto's	9
Bijlage 1. Tabellen soorten Flora- en Faunawet	13

Inleiding

Op het voormalig agrarisch erf aan de Esweg 19b te Daarle bevinden zich twee landschapontsierende, voormalige agrarische bedrijfsgebouwen (foto omslag, foto 1). De bedrijfsgebouwen verkeren in een matige tot slechte staat en hebben geen (agrarische) vervolgfunctie. Hierdoor zal niet langer geïnvesteerd worden in het onderhoud van de gebouwen, waardoor de staat van onderhoud op termijn zal verslechteren.

Initiatiefnemer is voornemens de landschapontsierende bedrijfsgebouwen te slopen in het kader van 'Rood voor Rood'. Door deelname aan de Rood voor Rood-regeling kan er, mits 850 m² aan landschapontsierende bebouwing wordt gesloopt en wordt geïnvesteerd in ruimtelijke kwaliteit, een woningkavel worden verkregen. Op het erf aan de Esweg 19b wordt 690 m² aan landschapontsierende bebouwing gesloopt (gemeente Hellendoorn 2013). Hier zal tevens een mestsilos worden ontmanteld en een zeer ontsierend puinverwerkend bedrijf (foto 2). Om te voldoen aan de eisen van de Rood voor Rood-regeling (minimaal 850 m²) wordt op een tweede slooplocatie, op het perceel Hancateweg Oost ongenummerd in Egede, in totaal 238 m² aan landschapontsierende bebouwing gesloopt (Foto 3). Hierdoor wordt er voldaan aan de vereiste sloopoppervlak en kan deel worden genomen aan de Rood voor Rood-regeling.

De compensatiewoning wordt gerealiseerd op het erf aan de Esweg 19b te Daarle. Zowel op de compensatiekavel als op de slooplocatie (Hancateweg Oost ong.) worden er landschappelijke inpassingen verricht ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit (Gemeente Hellendoorn 2013). Door de beschreven ingrepen is het mogelijk dat er effecten op de Flora en Fauna optreden. Om een en ander te bezien heeft Bureau Veldkamp op 5 september 2013 op beide locaties een quickscan uitgevoerd

Toetsingskader

De beoogde plannen worden tegen het licht gehouden van de Flora- en Faunawet (FF-wet). Die wet richt zich op de bescherming van wilde inheemse plant- en diersoorten. De soorten die onder de FF-wet vallen, staan opgesomd in drie tabellen (bijlage 1):

Tabel 1: Algemene soorten, indien soorten in gedrang komen die in deze lijst voorkomen, dan moet bij de uitvoer van de plannen een ontheffingaanvraag worden ingediend. Hierbij wordt een toetsing uitgevoerd aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' (een zogenaamde lichte toets).

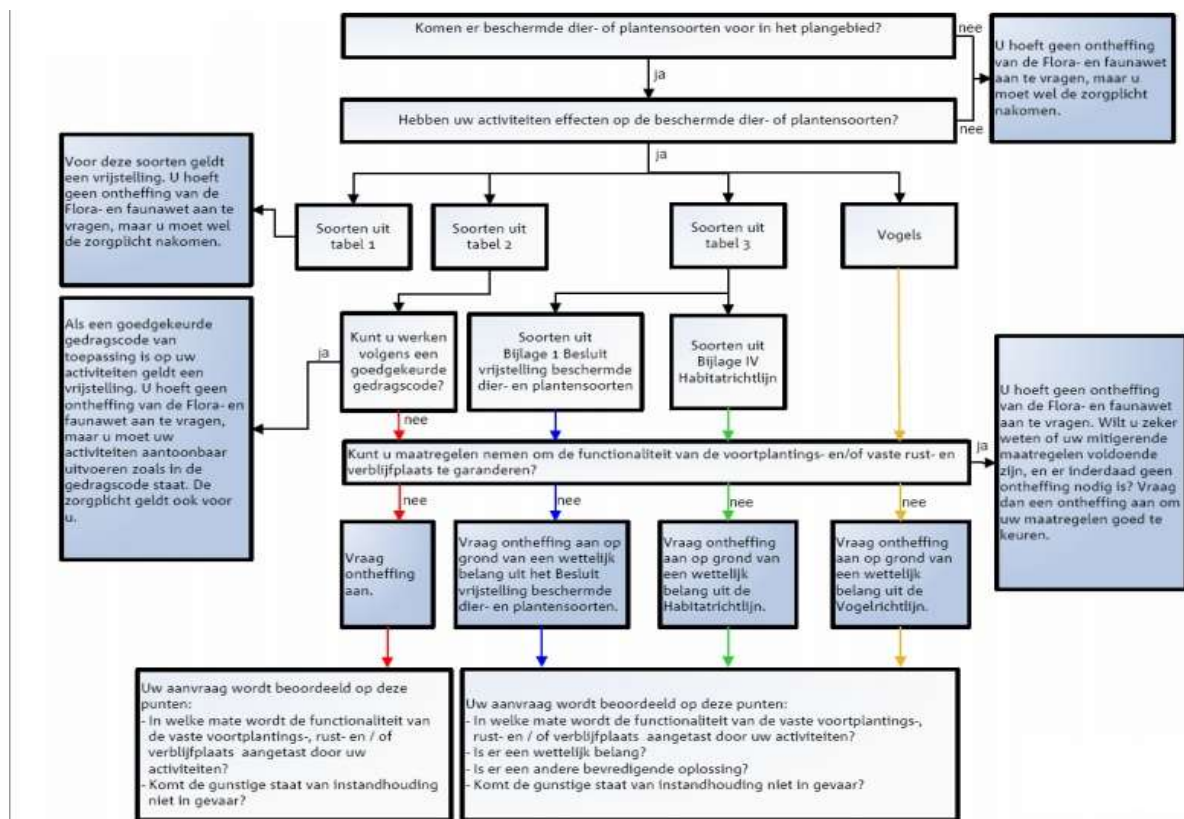
Tabel 2: Overige soorten geeft een opsomming van minder algemene soorten. Zouden bij de realisatie van de plannen soorten uit deze tabel in het gedrang komen, dan is een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten.

Tabel 3: Soorten bijlage IV Habitatrictlijn/bijlage 1 Algemene Maatregel van Bestuur somt de meest kwetsbare soorten op. Komen soorten uit deze tabel in het gedrang dan is eveneens een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:

1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn) (de uitgebreide toets voor ontheffingverlening). Deze geldt ook voor alle vogelsoorten en alle inheemse vleermuissoorten. In het geval van vleermuizen gaat het hier niet alleen om verblijfplaatsen, maar ook om vliegroutes en jachtgebieden.

Door het toenmalige ministerie van LNV is op 26 augustus 2009 een aangepast beoordelingsschema voor de ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen gepubliceerd. Bij dit schema staan mitigerende

maatregelen waarmee de leefomgeving van beschermde planten en dieren behouden moeten blijven centraal. Als de effecten van beoogde ruimtelijke ingrepen op beschermde soorten niet gecompenseerd kunnen worden, is er in het kader van de FF-wet sprake van een ontheffingsplicht. Mitigatie kan derhalve omslachtige ontheffingsprocedures voorkomen. In het navolgende schema staan de te nemen stappen weergegeven.

Figuur 1. Stroomschema van de effecten van mitigerende maatregelen op beschermde soorten uit de Flora- en Faunawet en de Habitatrichtlijn.

Omdat uitvoering van de plannen blijkens de uitkomsten van het onderzoek geen effect zal sorteren op enig Natura 2000-gebied, kan in dit geval toetsing aan de Habitat- en Vogelrichtlijn achterwege blijven.

Methode

De planlocatie (afbeelding 1) werd op 5 september door schrijver dezes bezocht om een quickscan uit te voeren. Er werd gekeken of er rond, op of in de af te breken stallen organismen voorkomen die in de FF-wet worden genoemd (bijlage 1). Daartoe werden directe observaties gedaan (bijvoorbeeld de aanwezigheid van vogels) en werd er gekeken naar de aanwezigheid van poepsporen, braakballen en prooi-resten (steenmarter). Ook werd een inschatting gemaakt in hoeverre de af te breken opstallen verblijfplaats zouden kunnen bieden aan vleermuizen.

Het plangebied

Het plangebied omvat twee locaties, te weten; compensatiekavel Esweg 19b te Daarle en slooplocatie Hancateweg Oost ong. te Egede. Beide locaties zijn gelegen in het buitengebied van de gemeente Hellendoorn. In afbeelding 1 is met de rode (compensatiekavel Esweg 19b) en blauwe (Hancateweg Oost ong.) ster de ligging van de locaties ten opzichte van elkaar weergegeven.

Afbeelding 1. Ligging van de planlocaties ten opzichte van elkaar in het buitengebied van de Gemeente Hellendoorn (bron: Gemeente Hellendoorn 2013).

Resultaten

Over de resultaten van beide quickscan kan de onderzoeker kort en bondig zijn. Er werden op beide planlocaties geen organismen aangetroffen die worden genoemd in de FF-wet. Er werden zelfs geen vogels waargenomen. Op de vloeren in de af te breken opstallen waren geen uitwerpselen, prooiresten of braakballen te vinden (foto 4), op beide onderzochte locaties niet.

Planten

Op de planlocaties werden geen planten aangetroffen die worden genoemd in de FF-wet.

Insecten

De plangebieden bieden geen biotoop voor in de FF-wet genoemde insecten.

Vissen

Op beide planlocaties is geen open water aanwezig en daarom is er geen biotoop voor vissen te vinden.

Amfibieën

Beide planlocaties bieden geen biotoop aan amfibieën.

Reptielen

De plangebieden bieden geen biotoop voor reptielen.

Zoogdieren

Er werden geen aanwijzingen gevonden dat de af te breken opstallen verblijfplaats bieden aan zoogdieren die worden genoemd in de FF-wet. Er werden geen prooiresten aangetroffen, geen uitwerpselen, laat staan directe waarnemingen. Auteur acht de opstallen niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De gebouwen zijn weinig thermoneutraal. De golfplaten daken (foto 1 en 3) bieden geen goede schuilgelegenheid voor vleermuizen. Omdat er na afbraak sprake zal zijn van landschappelijke inpassing, ligt het in de lijn der verwachting dat eventueel aanwezig jachtgebied voor vleermuizen niet teloor zal gaan, net zo min als vliegroutes.

Vogels

Er werden geen vogels waargenomen in en rond de af te breken opstallen. Zelfs huismussen en boerenzwaluwen bleken er niet voor te komen. Er waren geen (gebruikte) nesten in de af te breken opstallen aanwezig. Ook werden geen braakballen gevonden die zouden kunnen duiden op het voorkomen van steenuil of kerkuil.

Overige soorten

De slak en de kreeftachtige die in de FF-wet worden genoemd, komen niet voor op de planlocaties.

Mitigerende maatregelen

Gezien het feit dat door uitvoering van de plannen geen organismen in het gedrang komen die worden genoemd in de FF-wet zijn mitigerende maatregelen niet nodig.

Aanbeveling

Men zou kunnen overwegen bij nieuwbouw van de woning vleermuisvriendelijk te bouwen. Daarmee zou op termijn flinke ecologische winst geboekt kunnen worden. Over deze manier van bouwen is op het internet een brochure te vinden. Zie de volgende link.

www.zoogdiervereniging.nl/sites/default/files/imce/nieuwewebsite/Zoogdiersoorten/Vleermuizen%20algemeen/downloads/Brochure%20Vleermuisvriendelijk%20Bouwen%20%282%29.pdf

Conclusie

Afbraak van een aantal opstallen op twee locaties in het buitengebied van de gemeente Hellendoorn te weten aan de Esweg 19b te Daarle en aan de Hancateweg Oost ongenummerd te Egede heeft geen gevolgen voor in de Flora- en Faunawet genoemde soorten, simpelweg omdat ze op genoemde locaties niet voorkomen. Het nemen van mitigerende maatregelen is daarom niet nodig. Ook de ontmanteling van een mestilo en een puinverwerkend bedrijf op eerstgenoemde locatie zal geen negatieve gevolgen hebben voor in de Flora- en Faunawet genoemde organismen. Als er een compensatiewoning wordt gerealiseerd op het erf van de Esweg 19b te Daarle, is het zelfs voorstelbaar dat enige ecologische winst wordt geboekt. Rond woningen zijn in het algemeen tuinen aanwezig. Daar huizen meestal vogels. De komst van vogels zou men kunnen opvatten als ecologische winst.

Literatuur

Gemeente Hellendoorn 2013 . Concept Bestemmingsplan Buitengebied 2009, Esweg 19 b te Daarle.

Foto's

Foto 1. De te slopen opstallen aan de Esweg 19b te Daarle.

Foto 2. Het te ontmantelen puinverwerkend bedrijf.

Foto 3. De af te breken stal aan de Hancateweg Oost zonder nummer te Egede.

Foto 4. Vloer zonder diersporen in een stal aan de Esweg 19b te Daarle.

Bijlage 1. Tabellen soorten Flora- en Faunawet

Tabel 1: Algemene soorten

R = soort van Rode lijst 2004

Zoogdieren

aardmuis *Microtus agrestis*
bosmuis *Apodemus sylvaticus*
dwergmuis *Micromys minutus*
bunzing *Mustela putorius*
dwergspitsmuis *Sorex minutus*
egel *Erinaceus europeus*
gewone bosspitsmuis *Sorex araneus*
haas *Lepus europeus*
hermelijn *Mustela erminea*
huisspitsmuis *Crocidura russula*
konijn *Oryctolagus cuniculus*
mol *Talpa europea*
ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus*
ree *Capreolus capreolus*
rosse woelmuis *Clethrionomys glareolus*
tweekleurige bosspitsmuis *Sorex coronatus*
veldmuis *Microtus arvalis*
vos *Vulpes vulpes*
wezel *Mustela nivalis*
woelrat *Arvicola terrestris*

Reptielen en amfibieën

bruine kikker *Rana temporaria*
gewone pad *Bufo bufo*
middelste groene kikker *Rana esculenta*
kleine watersalamander *Triturus vulgaris*
meerkikker *Rana ridibunda*

Mieren

behaarde rode bosmier *Formica rufa*
kale rode bosmier *Formica polyctena*
stronkmier *Formica truncorum*
zwartrugbosmier *Formica pratensis*

Slakken

wijngaardslak *Helix pomatia*

Vaatplanten

aardaker *Lathyrus tuberosus*
akkerklokje *Campanula rapunculoides*
brede wespenorchis *Epipactis helleborine*
breed klokje *Campanula latifolia*
dotterbloem* *Caltha palustris*
gewone vogelmelk *Ornithogalum umbellatum*
grasklokje *Campanula rotundifolia*
grote kaardenbol *Dipsacus fullonum*
kleine maagdenpalm *Vinca minor*
knikkende vogelmelk *Ornithogalum nutans*
koningsvaren *Osmunda regalis*
slanke sleutelbloem *Primula elatior*
zwanebloem *Butomus umbellatus*

*m.u.v. spindotterbloem

Tabel 2: overige soorten

R = soort van Rode lijst 2004

Zoogdieren

Damhert ^R *Dama dama*
Edelhert *Cervus elaphus*
Eekhoorn *Sciurus vulgaris*
Grijze zeehond ^R *Halichoerus grypus*
Grote bosmuis ^R *Apodemus flavicollis*
Steenmarter *Martes foina*
Wild zwijn *Sus scrofa*

Reptielen en amfibieën

Alpenwatersalamander *Triturus alpestris*
Levendbarende hagedis *Lacerta vivipara*

Dagvlinders

Moerasparelmoervlinder ^R *Euphydryas aurinia*
Vals heideblauwtje ^R *Lycaeides idas*

Vissen

Bermpje *Noemacheilus barbatulus*
Kleine modderkruiper *Cobitis taenia*
Meerval *Silurus glanis*
Rivierdonderpad *Cottus gobio*

Vaatplanten

Aangebrande orchis ^R *Orchis ustulata*
Aapjesorchis ^R *Orchis simia*
Beenbreek ^R *Narthecium ossifragum*
Bergklokje *Campanula rhomboidalis*
Bergnactorchis ^R *Platanthera chlorantha*
Bijenorchis *Ophrys apifera*
Blaasvaren ^R *Cystopteris fragilis*
Blauwe zeedistel *Eryngium maritimum*
Bleek bosvogeltje ^R *Cephalanthera damasonium*
Bokkenorchis ^R *Himantoglossum hircinum*
Brede orchis ^R *Dactylorhiza majalis majalis*
Bruinrode wespenorchis ^R *Epipactis atrorubens*
Daslook *Allium ursinum*
Dennenorchis ^R *Goodyera repens*
Duitse gentiaan ^R *Gentianella germanica*
Franjegentiaan ^R *Gentianella ciliata*
Geelgroene wespenorchis ^R *Epipactis muelleri*
Gele helmblom *Pseudofumaria lutea*
Gevlekte orchis ^R *Dactylorhiza maculata*
Groene nachtorchis ^R *Coeloglossum viride*
Groensteel ^R *Asplenium viride*
Grote keverorchis ^R *Listera ovata*
Grote muggenorchis ^R *Gymnadenia conopsea*
Gulden sleutelbloem ^R *Primula veris*
Harlekijn ^R *Orchis morio*
Herfstschröeforchis ^R *Spiranthes spiralis*
Hondskruid ^R *Anacamptis pyramidalis*
Honingorchis ^R *Herminium monorchis*
Jeneverbes ^R *Juniperus communis*
Klein glaskruid *Parietaria judaica*
kleine keverorchis ^R *Listera cordata*
kleine zonnedaauw ^R *Drosera intermedia*
klokjesgentiaan ^R *Gentiana pneumonanthe*
kluwenklokje ^R *Campanula glomerata*
koraalwortel ^R *Corallorhiza trifida*
kruisbladgentiaan ^R *Gentiana cruciata*
lange ereprijs *Veronica longifolia*
lange zonnedaauw ^R *Drosera anglica*
mannetjesorchis ^R *Orchis mascula*
maretak *Viscum album*
moeraswespenorchis ^R *Epipactis palustris*
muurbloem ^R *Erysimum cheiri*
parnassia ^R *Parnassia palustris*

pijscheefkelk *R Arabis hirsuto sagittata*
poppenorchis *R Aceras anthropophorum*
prachtklokje *Campanula persicifolia*
purperorchis *R Orchis purpurea*
rapunzelklokje *R Campanula rapunculus*
rechte driehoeksvaren *R Gymnocarpium robertianum*
rietorchis *Dactylorhiza majalis praetermissa*
ronde zonnedaauw *R Drosera rotundifolia*
rood bosvogeltje *R Cephalanthera rubra*
ruig klokje *Campanula trachelium*
schubvaren *R Ceterach officinarum*
slanke gentiaan *R Gentianella amarella*
soldaatje *R Orchis militaris*
spaanse ruiter *R Cirsium dissectum*
steenanjier *R Dianthus deltoides*
steenbreekvaren *Asplenium trichomanes*
stengelloze sleutelbloem *R Primula vulgaris*
stengelomvattend havikskruid *R Hieracium amplexicaule*
stijf hardgras *R Catapodium rigidum*
tongvaren *Asplenium scolopendrium*
valkruid *R Arnica montana*
veenmosorchis *R Hammarbya paludosa*
veldgentiaan *R Gentianella campestris*
veldsalie *R Salvia pratensis*
vleeskleurige orchis *R Dactylorhiza incarnata*
vliegenorchis *R Ophrys insectifera*
vogelnestje *R Neottia nidus-avis*
voorjaarsadonis *Adonis vernalis*
wantsenororchis *R Orchis coriophora*
waterdrieblad *R Menyanthes trifoliata*
weideklokje *R Campanula patula*
welriekende nachtorchis *R Platanthera bifolia*
wilde gagel *R Myrica gale*
wilde herfsttijloos *Colchicum autumnale*
wilde kievitsbloem *R Fritillaria meleagris*
wilde marjolein *Origanum vulgare*
wit bosvogeltje *R Cephalanthera longifolia*
witte muggenororchis *R Pseudorchis albida*
zinkviooltje *R Viola lutea calaminaria*
zomerklokje *R Leucojum aestivum*
zwartsteel *Asplenium adiantum-nigrum*

Kevers

vliegend hert *Lucanus cervus*

Kreeftachtigen

rivierkreeft *Astacus astacus*

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB

R = soort van Rode lijst 2004

Bijlage 1 AMvB

Zoogdieren

das *Meles meles*
boomarter *Martes martes*
eikelmuis *Eliomys quercinus*
gewone zeehond *Phoca vitulina*
veldspitsmuis *Crocidura leucodon*
waterspitsmuis *Neomys fodiens*

Reptielen en amfibieën

adder *Vipera berus*
hazelworm *Anguis fragilis*
ringslang *Natrix natrix*
vinpootsalamander *Triturus helveticus*
vuursalamander *Salamandra salamandra*

Vissen

beekprik *Lampetra planeri*
bittervoorn *Rhodeus cericeus*
elrits *Phoxinus phoxinus*
gestippelde alver *Alburnoides bipunctatus*
grote modderkruiper *Misgurnus fossilis*
rivierprik *Lampetra fluviatilis*

Dagvlinders

bruin dikkopje *Erynnis tages*
dwergblauwtje *Cupido minimus*
dwergdikkopje *Thymelicus acteon*
groot geaderd witje *Aporia crataegi*
grote ijsvogelvlinder *Limenitis populi*
heideblauwtje *Plebejus argus*
iepepage *Strymonidia w-album*
kalkgraslanddikkopje *Spialia sertorius*
keizersmantel *Argynnis paphia*
klaverblauwtje *Cyaniris semiargus*
purperstreepparelmoervlinder *Brenthis ino*
rode vuurvlinder *Palaeochrysophanus hippothoe*
rouwmantel *Nymphalis antiopa*
tweekleurig hooibeestje *Coenonympha arcania*
veenbesparelmoervlinder *Bolaria aquilonais*
veenhooibeestje *Coenonympha tullia*
veldparelmoervlinder *Melitaea cinxia*
woudparelmoervlinder *Melitaea diamina*
zilervlek *Clossiana euphrosyne*

Vaatplanten

groot zeegras *Zostera marina*

Zoogdieren

baardvleermuis *Myotis mystacinus*
bechstein's vleermuis *Myotis bechsteinii*
bever *Castor fiber*
bosvleermuis *Nyctalus leisleri*
brandt's vleermuis *Myotis brandtii*
bruinvis *Phocoena phocoena*
euraziatische lynx *Lynx lynx*
franjestaat *Myotis nattereri*
gewone dolfin *Delphinus delphis*
gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*
grijze grootoorvleermuis *Plecotus austriacus*
grote hoefijzerneus *Rhinolophus ferrumequinum*
hamster *Cricetus cricetus*
hazelmuis *Muscardinus avellanarius*
ingekorven vleermuis *Myotis emarginatus*

kleine dwergvleermuis *Pipistrellus pygmaeus*
kleine hoefijzerneus *Rhinolophus hipposideros*
laatvlieger *Eptesicus serotinus*
meervleermuis *Myotis dasycneme*
mopsvleermuis *Barbastella barbastellus*
nathusius' dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
noordse woelmuis *Microtus oeconomus*
otter *Lutra lutra*
rosse vleermuis *Nyctalus noctula*
tuimelaar *Tursiops truncatus*
tweekleurige vleermuis *Vespertilio murinus*
vale vleermuis *Myotis myotis*
watervleermuis *Myotis daubentonii*
wilde kat *Felis silvestris*
witflankdolfijn *Lagenorhynchus acutus*
witsnuitdolfijn *Lagenorhynchus albirostris*

Reptielen en amfibieën

boomkikker *Hyla arborea*
geelbuikvuurpad *Bombina variegata*
gladde slang *Coronella austriacus*
heikikker *Rana arvalis*
kamsalamander *Triturus cristatus*
knoflookpad *Pelobates fuscus*
muurhagedis *Podarcis muralis*
poelkikker *Rana lessonae*
rugstreppad *Bufo calamita*
vroedmeesterpad *Alytes obstetricans*
zandhagedis *Lacerta agilis*

Dagvlinders

donker pimpernelblauwtje *Maculinea nausithous*
grote vuurvlinder *Lycaena dispar*
pimpernelblauwtje *Maculinea teleius*
tijmblauwtje *Maculinea arion*
zilverstreephooibeestje *Coenonympha hero*

Libellen

bronslibel *Oxygastra curtisii*
gaffellibel *Ophiogomphus cecilia*
gevlekte witsnuitlibel *Leucorrhinia pectoralis*
groene glazenmaker *Aeshna viridis*
noordse winterjuffer *Sympecma paedisca*
oostelijke witsnuitlibel *Leucorrhinia albifrons*
rivierrombout *Stylurus flavipes*
sierlijke witsnuitlibel *Leucorrhinia caudalis*

Vissen

houting *Conegonus oxyrrhynchus*
steur *Acipenser sturio*